

Nebe Sûresi üzerine

Ankara'dan okuyucumuz: “Nebe Sûresi'nin fazileti hakkında bilgi verir misiniz?”

Nebe Sûresi Kur'ân'ın 78. sûresidir. Mekke'de inen ilk sûrelerdendir. Mekkeli müşrikler Peygamber Efendimiz'in (asm) getirdiği kıyamet, âhiret, mahşer, sorgu, sırat, Cennet ve Cehennem haberleri üzerine inatla ve alaycı biçimde birbirlerine bu haberlerin gerçek olup olmadığını sorup duruyorlardı. 77. Sûre olan Mürselât Sûresi “O günü yalanlayanların vay haline? Onlar artık kıyamet günüyle ilgili olarak Kur'ân'dan sonra hangi söze inanacaklar?” sorusuyla bitiyor ve hemen ardından Nebe Sûresi “Onlar neyi sorup duruyorlar? Üzerinde ihtilâfa düştükleri o büyük haberi mi?” sorularıyla başlayarak, inanmayanlara kıyamet, âhiret, diriliş gibi o gelecek günlerle ilgili olarak açık cevaplar veriyor. Müşrikleri sarsıcı ve azaptan uyarıcı cevaplar veriyor.

Nebe Sûresi kıyamet haberleri ile dolu bir sûre. Kıyamet ve sonrası ile ilgili haberler taşıdığından, ilk âyetinde geçen “Nebe” (önemli haber) kelimesi sûreye isim olmuştur. Sûre gün içinde her dakika okuyup feyiz alabileceğimiz bir sûredir. Sûrenin şemsiyesi sonsuza kadar açılır ve her kendini okuyanı içine alır, her kendine sığınana şefaet eder. Bilhassa günlük yorgunluklarımızın üzerimize çoğu zaman bir kâbus gibi, bir karabasan gibi çöktüğü ikindi vaktinde, ikindi namazını kıldıktan sonra okumak sünnettir. Bediüzzaman Hazretleri de, ikindi namazı tesbihatına Nebe Sûresini sünnet olarak almıştır.

Sûrenin gelecek haberleriyle dolu bıçak gibi keskin âyetleri şöyle devam ediyor:

“Evet; yakında bilecekler! Biz yeryüzünü bir döşek, dağları birer kazık kılmadık mı? Sizi de çift çift yarattık! Uykunuzu bir dinlenme vasıtası kıldık! Geceyi bir örtü yaptık. Gündüzü bir geçim zamanı kıldık! Üzerinizde yedi sağlam sema kurduk. Gökyüzüne parıl parıl parlayan bir kandil astık. Yağışa hazır bulutlardan bol bol su indirdik. Onunla yerden daneler ve bitkiler, sarmaş dolaş gür ağaçlı bahçeler çıkardık.”¹

Sûrede buraya kadar dünya nimetleri hatırlatılıyor. Her bir nimet, bundan faydalanan insanın zihnine çelik harflerle çakılıyor. Bu âyetleri okuyan insan; “Evet doğru! Allah bütün bunları bizim için yarattı” diyor ve teslim oluyor.

Sûre bundan sonra gelecek haberlerini ardı ardına sıralıyor. İzleyelim:

“Şüphesiz o hüküm günü belirlenmiş bir vakittir. O gün Sur’a üflenir. Siz de bölük bölük gelirsiniz. Gök açılır; kapı kapı olur. Dağlar yerinden yürütülür; bir serap olur. Cehennem gözetler durur. Orası azgınlara varacağı yerdir. Sonsuz çağlar boyunca kalacaklar. Kaynar suyla irinden başka orada ne bir serinlik tadacaklar, ne de bir içecek. İşte yaptıklarına uygun bir ceza!”²

Müşriklerin bu kadar ağır cezayı, ne yaparak hak ettiklerini insan ürpererek merak ediyor. İşte Kur’ân iki âyetle buna cevap veriyor:

“Onlar hesaba çekilmeyi ummuyorlardı. Âyetlerimizi yalanlayıp duruyorlardı.”³

Demek hesaba çekilmeyi ummadan yaşamak ve Allah’ın âyetlerini yalanlamak böylesine korkunç bir cürüm! Peki, bunu kim biliyor ki? Müşrikler zannediyor ki, yaptıklarımız, yalanladıklarımız, inkârlarımız yanımızda kâr kalıyor. Unutulup gidiyor! Bunun bir defteri, kaydı kuyudu tutulmuyor. Onlar öyle zannetsinler. Cenâb-ı Allah diyor ki:

“Biz her şeyi tek tek kaydettik.”⁴

“Peki, af yok mu?” dediğinizi duyar gibiyim.

Onlar af istememişler ki! Onlar Allah’a sığınmamışlar ki. Onlar hesaba çekileceklerine inanmadan yaşamışlar. Onlar inkârdan ve yalanlamaktan hiçbir şekilde vazgeçmemişler ki. Onlar Allah’ın âyetlerini küstahlıkla ve kibirle sorgulamaktan, insanların aklını karıştırmaktan, Allah’ın hak elçisine işkence yapmaktan geri durmamışlar ki. İşte Cenâb-ı Allah bu yüzden bu azap bahsini şu sarsıcı ifadelerle bitiriyor: “Şimdi tadın azabınızı! Sizin için azaptan başka bir şey artıracak değiliz.”⁵

Nebe Sûresi bu âyetten sonra Cennet haberlerine geçerek, azap haberlerinden içi daralan inananların içine su serpiyor. Şefkatli cümleleriyle Cenneti bütün güzellikleriyle tasvir ediyor. Cennet cümlelerinin ardından:

“İşte hak olan gün budur. Artık dileyen, Rabbine giden bir yol tutsun kendine”⁶ âyeti son önemli uyarısını yapıyor.

Nihayet, insan olduğu halde, bu haberlere kulak vermediği için sorumluluklarını yerine getirmemiş olarak Allah’ın huzuruna çıkmaktan utanan kâfirin, o gün, “Keşke toprak olsaydım!”⁷ diyerek derin ve dönüşsüz bir pişmanlık içine gireceğini bildirerek sûre sona eriyor.

Dipnotlar:

1- Nebe Sûresi: 40.

2- Nebe Sûresi: 39.

3- Nebe Sûresi: 30.

4- Nebe Sûresi: 29.

5- Nebe Sûresi: 27, 28.

6- Nebe Sûresi: 17-26.

7- Nebe Sûresi: 1-16.